

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(Józsei főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Égész évre 840 Le
Fél évre 420 Le
Negyed évre 210 Le
Havonta 70 Le

Hirdetések díjazás szerinti
Megjelenik naponta regge

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Bucurestiben 50 lenyel
több.

Román-német béke.

Heteken át tartotta izgalomban a közvéleményt a román-német konfliktus, a román-német gazdasági háború. Folyt a jegyzékváltás Berlin és Bucarest között, egymásután nyilatkoztak Bratianu és Stresemann, már megállapították a gazdasági represszáliákat, készültek lebozsátáni a vámsorompót a német áru előtt és minden intézkedést megtettek a romániai német vagyongyűjtésére, — miközben egy tizenhét milliós, konszolidálódni akaró ország gazdasági élete feszült figyelemmel és izgatottsággal várta, hogy mi lesz ennek az annyira tufeszített helyzetnek a következménye.

Az általános izgalmat a most érkezett híradások lecsendesítik. Nem kerül sor represszáliákra, gazdasági háborúra, Berlin és Bucarest között nem szakad meg az érintkezés, az utolsó órában győzött a józan mérséklet és a két állam megbízottai leülnek a zöld asztalhoz megtanácskozni és közmegegyezésre elintéznék ezt az oly nehéz ügyet. Az ország közhangulata a kedvező hírre egyszerre felnyílt, ami érthető is, mert Németországgal olyan szoros a gazdasági kapcsolat, hogy egy esetleges gazdasági háborút, ami a német áru teljes elmaradását jelentené, senki sem venne szívesen.

Érdekes, hogy úgy Berlinben, mint Bucurestiben az engedékenyebb szellem kapott erőt. A konfliktus első napjaiban megjelentek az emlékeztető nyilatkozatok, hogy nem fogadják el a jóvátételi bizottságot, mint döntő vártat, sem Bucuresti, sem Berlin nem akart hallani a jóvátételi bizottság esetleges döntéséről. A német kormány azzal érvelt, hogy a Dawes-tervezet precizen intézkedik a német fizetéséről és teljesítőképességről, azonban nem kötelezhető semmire, a román kormány viszont azt hangoztatta, hogy a versaillesi békeszerződés rendelkezéseitől nem térhet el még a Dawes-tervezet kedvéért sem, Németország, tekintet nélkül a jóvátételi bizottságra és a Dawes-tervre, köteles fizetni. És most? Németország nem idegenkedik a jóvátételi bizottságtól és Románia is szívesen vállalja a megoldásnak ezt a módját. Mindkét részen a jólétfogott érdekek diktálták a békes hajlandóságot. És így van ez rendjén. Egy gazdasági háború kiszámíthatatlan károkat okozna, rettenetes megrázkódtatással járna. És ezeket el kell kerülni a békekötés utáni hetedik esztendőben.

Fuzió készül Marghiloman és Averescu között

Marghiloman és Averescu rövidesen átveszik a kormányt.

(Bucuresti, március 3.) Teljesen megbízható politikai körökből ered az a hír, hogy a Marghiloman és Averescu közötti fuzió befejezett ténynek tekinthető. Ennek publikálása már a jövő hét folyamán megtörténik. Meg van a

legnagyobb valószínűsége annak, hogy ez az egyesült párt a legközelebbi idő alatt kormányra jut, amely esetben a miniszterelnöki széket Averescu tábornok, a pénzügyminiszteri tárcát Marghiloman, a külügyi tárcát pedig Titulescu fogja betölteni.

Gyászünnepet ül Németország.

Szerdán hódol a kormány Ebert emlékének. — Csütörtökön lesz a temetés Heidelbergben. — Nagy harccal készülnek az elnökválasztás körül.

(Berlin, március 3.) Ebert Frigyes, a halott köztársasági elnök már a Wilhelmstrassei díszes ravatalon nyugszik és egyelőre az izzó német politikai hangulatot lehűtötte a hirtelen jött halál. A politikai csaták elcsendesedtek, most a komor és fenséges gyász háttérbe szorított mindent. Majd a temetés után. A holttestet még szombaton este vitték át a Westszanatóriumból. A birodalmi zászlóval letakart kocsi nyolcan vitték a négylovas halottaskocsira. A gyászmenet élén lovasrendőrök haladtak, utána jött a gyászkocsi, amelyet a birodalmi őrség egy osztaga kísért. Majd egy sor kocsiban a miniszterek kísérték a menetet, amelyet egy szakasz lovasrendőr zárt be. Éjjel egy órakor ért a gyászmenet a Wilhelmstrassei gyászházba, ahol a család vette át a holttestet és ők is ravatalozták fel. Dacára a késői óráknak, az egész uton a járőrök sokasága kísérte a menetet és levett kalappal áldoztak az elhunyt elnök emlékének.

Az elnök temetése.

A birodalmi elnök elhunytá alkalmából a kormány gyászünnepe március 4-én, szerdán délután 3 órakor tartják meg a birodalmi elnöki palotában. Az emlékeztető Luther birodalmi kancellár fogja tartani. Az ünnepség után a holttestet katonai díszkísérettel átviszik a potsdami pályaudvarra. A gyászmenet a brandenburgi kapun át a birodalmi gyűlés épülete körül fog haladni, majd megáll a birodalmi gyűlés főbejárója előtt, ahol Loebe, a parlament elnöke fogja bucsuztatni Ebertet a népképviselő nevében. Este fél hét óra körül indul el a halottasmenet Heidelberg felé, ahol csütörtökön helyezik örök nyugalomra a német köztársaság első elnökét. A birodalmi tanácshoz törvényjavaslatot nyújtottak be, hogy a temetési költségeket, valamint a

gyászünneppel kapcsolatos kiadásokat az államkincstár fedezze.

Az elnökválasztás.

Az elnökválasztás kérdése erősen izgatja a közvéleményt. A lapok nagy cikkeiben foglalkoznak az elnökválasztás terminusával s Ebert utódjának személyével. Általános az a vélemény és általános óhaj, hogy az új választást a legközelebbi időn belül ejtsék meg, mert egy hosszú ideig tartó bizonytalanság veszélyeztetheti az elnökséget és súlyos megrázkódtatásokkal járna a birodalomra. A komolyabb sajtóorganumok az elnökválasztást március 29-ikére, az esetleges második választást pedig április 26-ikára szeretnék. A jelöltekre vonatkozólag igen tág a kombináció, komolyan azonban csak Luther és Marx jöhetnek tekintetbe.

Marx lesz Ebert utóda.

A jobboldali pártok körében még mindig meg van az elhatározás, hogy a német trónörökös is felléptessék, a kommunisták szintén állítanak jelöltet. Szó esett Tirpitz admirálisról és Westarpról, a másik szélsőséges nemzeti pártiról is. A német nemzetiek azonban nem remélhetnek sikert, mert a december 7-iki általános választásokon a nemzeti párt és a nemzeti szocialisták mindössze nyolc millió szavazatot kaptak, tehát egy mostani elnökválasztásnál sem esne több szavazat a nemzetiek jelöltjére.

A legvalószínűbb, hogy Marx volt kancellár és centumpárti vezér lesz az elhunyt Ebert utóda. A szociáldemokrata-párt, a centrum- és a demokrata-párt Marxot fogja jelölni. A három párt a legutóbbi választásokon közel tizenegymillió szavazatot kapott. A legutóbbi választásokon 30 millió szavazatot adtak le és Marx az esetleg elérendő 14 millió szavazatával még mindig nem éri el az összes szavazatok

felét, de mivel Marx a nemzetiek-nél is bizalomnak örvend, valószínű, hogy megkapja az abszolút többséget. Politikai körökben biztosra veszik Marx megválasztását, bár Luthernek is igen erős esélyei vannak.

Románia részvétele.

(Bucuresti, március 3.) Duca külügyminiszter tegnap megjelent Freytag bucurestii német követnél és részvétét fejezte ki Ebert elnök halála fölött.

Pacha Agoston Gyorokon.

Népmiszsiós napok az aradmegyei közegben.

(Saját tudósítónktól.) Nagyszabású katolikus népmiszsiós napok voltak Ohiorocon (Gyorokon) február 25-étől március elsejéig. Dr. Trefil Timotheus radnai és dr. Imets Károly dévai szentferenc-rendi zárdafőnökök naponként délelőtt és délután missziós beszédeket tartottak, amelyeken a gyoroki római katolikusok általánosan teljes számban vettek részt. Szombaton történt meg a missziós kereszt ünnepélyes megáldása, amelyre Pacha Agoston apostoli kormányzó is megérkezett. Vasárnap délelőtt Roszmann János gyoroki plébános vezetésével a papság és a hívek a baldachin alatt haladó főpásztort a templomba kísérték, aki ott ünnepélyes főpapi misét celebrált és pápai áldást osztott a hívekre. — Pacha Agoston a papság kíséretében az egyenruhás önkéntes tisztoúk sorfala között a plébániára vonult, ahol fogadta a gyoroki római katolikus egyházközség válfarmátus presbiteriumot s az ó és formátus presbiteriumot s az ó és uppanhisi küldöttségeket. A lélekemelő hatású missziós napok rendezéséért Roszmann János gyoroki plébánost illeti az elismerés.

— A liberális-pártba küldött Averescanu-vezérek. A mai nap politikai szenzációja Timisoarán az a cikk, amelyben a „Neamul Romanesc” közli, hogy dr. Cioban Pompil és dr. Imbroane Miklós az Averescu-párt két ismert vezetőtagja átlépett a liberális pártba. A cikk érthető feltűnést keletett a városban és munkatársunk kérdést intézett Imbroanehoz, aki kijelentette, hogy a hír légből kapott, soha eszükben nem volt átlépni a liberálisokhoz és az egész cikket rossz tréfának tartják.

„Amig egy leány eljut odáig...”

Folytatódik Kaufmann Erzsébet életének regénye. — Mi történik a zárt fogházak mögött? — Sónajok, vágyak szállnak a 86-os cella szűk ablakán ki az élelbo. — A börtönügy darócá vergődő nő teste el takar. — „De profundis.” — Fotárgyalás, temesvári tábla, szabadulás. — Új élet kezdetén.

1924. október 29.-én zárják rá a kulcsot az aradi fogház 86-os cellájára. Ide küldte a paragrafus a huszonkét esztendő, kacjcs száju Kaufmann Erzsébetet. Először sír, zokog, nem ért semmit. Nem tudja felfogni, hogy tegnap még szabad, ma pedig négy s ke fal között engedik csak mozogni, pontosan meghatározott időben lefeküdni, felkelni, étkezni, vizsgálóbíró, ügyész, fogházigazgató kérdéseire felelni. A fogház kegyetlen egyhangúsága, a rettenetes szürke falak, a szűkre szabott mozgási lehetőség azonban csendes embert csinál a lehangosabból is. Kaufmann Erzsébet egészen átváltozik. Pest, kacagás, elegancia. „granddám”-kodás, mámor eltűnik. Leccsízolja a cella. Helyébe ad energiát, öntudatot, acélkeménységet. Már nem is sír. Megbarátkozik a helyzettel. Tudja, hogy nincsen menekvés. És várja türelmesen a sorsát a III. emelet 86-osban.

Bevilágít a fényoszó a 86-os cella életébe.

— Itten voltak a 86-osban — mondja különös mosollyal. — Társaim: Schillerné, akiről annyit írtak a lapok, Kirschner Erzsébet, a Fischer Elíz-kórház volt főmadámja, akit tártott műtétekkel,

magzatelhajtásokkal vádolták, azután három szállászó, Katkóné, Fenyősné, Pápayné, mindhármat az ügyesség tiltott műtéttel vádolta, itt volt Naphegyiné, aki ellen kerítés és leánykereskedés büntette miatt indult meg az eljárás és végül én, idegen ingó el tulajdonításával vádolva. Mindegyik ártatlannak vallotta magát, mindegyik tévedésből került ide és mindegyik hamisnak mondta az ügyész vádját, a rendőrség bizonyítékát. Hígyje meg, sehol a világon nincsen annyi ártatlan lélek egy csomóban, mint a fogházban. Már kezdem hinni, hogy a fogházat azért építették, hogy itt az ártatlan lelkek hajlékot kapjanak... Elkezd kegyetlenül kacagni és kacagásából kiérzik, hogy valahogy nincsen megelégedve a mai társadalmi renddel.

A fényoszó még erősebben világít bele a 86-os cella életébe.

Most apró epizódok következnek. Furcsák, fantasztikusak, jámbor polgáremberek előtt szinte érthetetlenek.

I. Epizód. Katkóné szülésznő, kártyát vet a cellában, reggeltől estig, estétől reggelig. Barna és szőke szerelmes férfiakról beszél a kártya. És ezek a férfiak gondolnak a 86-os lakóira vágyódás-

sal, szerelemmel, nagy-nagy boldogságok, eljegyzések, házasságok kerülnek ki a zsíros, piszkos lapokból. Reggeltől estig. Egy este Katkóné azt tanácsolja Kaufmann Erzsébetnek, hogy tiszter meztelenül járja végig a cellát és minden fordulónál huzzza végig a fésűt haján. Akkor arról fog álmodni, aki a férje lesz. Lekerül a ruha és a pesti urileány, aki kereskedelmét végzett, eleget tesz a babonának. A tizedik forduló után egy veder jeges vízzel (Márton napján volt) végigöntik. Kacagás.

2. Epizód. Este, lefekvés előtt, a gyertya halványan pislog a 86-osban. Lekerül a testekről ruha. A rabok nézik egymás fiatal testét. Fehérmű asszony, telteklü fiatal leány, aszotbörtü 52 esztendő öreg cseléd. Nézik egymás testét. A vállat, a kart, lábat, combokat, nyakat. Az egyik egyszerre hirtelen beleharap a másik vállába. Halk sikoly. A megharapott a harapást visszaadja. Néznek egymásra és a szemükben megvilan valami. A pupilla kitágul. Hosszu hónapok óta rabok már...

Fotárgyalás, temesvári tábla, szabadulás.

Es így tovább. Jönnek az epizódok: groteszkek, kegyetienek, rettenetesek, háborzongatók. Az örök durvák, a beszédmodor nem disztigvált, a fogházigazgató igazságos, de szigorú ember, hajszálra sem tér el a fogházszabályoktól, furdó rosszul működik, mosakodás primitív, az állami költségvetésben nem nagy össze-

gekkel szerepelnek a fogházak. A cellákban leomlik szemérem, szégyen, kultura, leccsízolja a raboktól az egykedvűen kegyetlen négy fal és a rettenetes tompa csönd. És elérkezik december 18., a fő tárgyalás napja. Kovács József táblabíró, a büntető tanács elnöke, Pausesti Miklós az ügyész, dr. László Lipót a védő. Sablónos, amott tárgyalás. Egy évi fogház lopásért. Sikoly, ájulás, az örök elvezetik Kaufmann Erzsébetet. Az ügyvéd nem nyugszik, megy a felebbezés a táblához. Fegyveres őr átviszli a rab Kaufmann Erzsébetet Timisoarára. Rövid, sablónos tárgyalás, a tabla leszállítja a büntetést 3 és fél hónapra. Kaufmann Erzsébet már négy hónapot ült. Két hetet ajándékoz a megsérteti társadalmi jogrendnek. És február 27.-én kinyílik a 86-os ajtaja, a már szabad Kaufmann Erzsébet elbucszuk társnőitől, temegy az irodába, még egy kis formalitás és kitarul a nagy fogházkapu. A nap süt, Kaufmann Erzsébet ott áll a koratavaszi napsütésben, kezében kis holmija, szeméből alácsordul egy könny. Azután megindul és belemerül az uccába, rohanásba, emberekbe, mozgásba, — szabad ságba.

Új életkezés előtt.

Az első ut a sziguranca. Es Vulpe József, az új főnök nem állít ki toloncátlevelet, nem mutat kezével Curtió felé. Hűdegen fűrkésző szemével ránéz Kaufmann Erzsébetre és meglátja benne új embert. Tartózkodást engedélyt

TARCA

A sulyomtó nymphái

(Satyrikus karcolat.)

Deák korunkban gyakran elbarangoltunk a csálai erdőben. Nővényeket, bogarakat gyűjtöttünk. Ez akkor divatos volt, akárcsak most a futball vagy a mozi. Jeles tanáraink azt tartották, hogy a szabad természet és mozijában több tanárságot, több és nemesebb impressziót szerez a fogékony ifjú lélek, mint zárt termek vetített képeiből. Tanáraink vezetése mellett kisebb-nagyobb csoportokban keresztül-kasul jártuk a szálai erdőt, versenyt dalolva az erdő madaraival, kinyitva szívünket a szabad természet rejtelmes világnak, akik azt ártatlan vidámsággal, sziporkázó életkedvvel töltötték meg.

Nagyobb kirándulásaink a sulyomtóhoz vezettek. Ugyebár kedves olvasóm nem tudod, hogy mi az a sulyom? Csak az állóvizek mentén lakó szegényember és a természetbarát ismeri ezt az érdekes, kivesző félhen levő vízivényet. Másképen vízidiónak, vízigesztenyének is hívják. Állóvizeken, tavakon tenyészik, apró, fehér virágai vannak, termése olyan nagy, mint egy jókora mogyoró, a termés alakja tinófeihez hasonlít, csak hogy négy tilke van; a feketésbarna, szaruszerű burokban gesztenyeizű mag honol, mely nyersen, vagy főzve élvezhető. Szegényasszonyok most is árulják az aradi piacon, szegényember gesztenye helyett ma is vásárolja és eszi. Valamikor diák-

csernege volt, mikor még egyszerűbbek voltak az erkölcsök és igények. Erről a sulyomtóról szeretnék egyet-mást elbeszélni.

Vissza kell emlékezniem deákéveimre, a boldogság, a gondtalanság éveire. Oh, mily jól esik a visszaemlékezés. Boldog, akinek emlékei vannak, melyekkel a sivár jelenben küzködő lelkét egyensúlyban tarthatja. A múlt feledteteti a jelent. Ezt a fordított axiómát kell mai küzdelmes életünkben afőle a küszöb fölé írniunk, melyet nap-nap után taposunk. S ha majd lekoptak, mert lekopnak ezek az ódon betűk, akkor ragyogó aranybettelük írjuk életünk portája fölé: A jövő felcséges zenéje feledteteti a jelen diszsonanciáit! Tehát emlékezzünk vissza a sulyomtóra, a csálai erdő ezen kiesfekvésű, tölgyerdőszerű szoruzta, sötétvízű tavára.

Julius havában volt. Tikkasztó melegeben érkeztem a várostól mintegy 2-2½ órányira tekvő állóvizhez, ahol növénytaszkamat levetve, fáradtan hevertem le a tó partján. A tó felől hűvös szellő lengedezett, amely a vízivények kellemes illatát lehelté arcomra. A tó tükre apró selvem fodrokban hullámozott, rajta misztikus nympharózsák himbálóztak, körülrajongva színes lepkéktől és ragyogó diszeréktől.

A tó sötét, mely vize és a ráboruló nagy csendesség görlikus templom áhitatát lopta be lelkembe. Gondolataim az áhitatos szemlélődésből ábrándozó lelkemre pedig reflektált a csendes álom. S mily érdekeset, mily különösét álmodtam! Alig hogy elaludtam, a sulyomtó apró kis pirókéi, ide-

oda cikázó kis aranyhalak hürül vitték a tó fenekén lakó nympháknak, hogy a víz partján idegen ifjú szendereg. Kevés vártatva ezüstösönak kötött ki a parton. Két alarcos nő alak szállt ki belőle, engem szeliden felemelve, a csónakba fektetett és gyors ütemben a tó fenekére eveztek velem. Nagy, ezüstös, kristályos terembe vezettek, mely csillogott a fénytől és pompától. A terem végén gyémántos trónuson a nymphák királynője ült. Előtte csupa meztelen testü nympa járta a tündérek kecses körtancát. A zenét hozzá a suttyogó, csavargó, morajló habok symphoniája szolgáltatta. Alig, hogy a káprázatos fényt szememből elűztem, megnyílik a terem egyik oldalsó ajtaja és elragdóan bájos, üde, fiatal tündér lép be rajta. Kissé fáradtan lépkedett végig a termen a királynő előtt térdre borulva, alázatosan csókolta meg a feléje nyújtott kezét. A zene elhallgatott, a tündérek a jövevény köré sereglettek és kíváncsian várták, hogy szóra nyissa száját. A tündér megszólalt: „Amit reám biztatok ti kíváncsi habléányok, fényesen megoldottam. Főnt jártam a bűvös földön: hosszú utat tettem meg, hogy női hiúságtokat kelemen ki-elégítem. Behatóan tanulmányoztam a divatot, kis és nagy városokban, családi körben, mulatókban s most apróra előadom, hogy okuljatok, épüljete. Öszintén megvallom, a mostani női divat csupa érzékiség, csupa hazugság. A nők csak azért öltözködnek, vesznek fel rövid és hiányos ruhadarabokat, hogy ruha alatti sejtéléssel, félig való mutogatással felébresszék a férfiakban az érzékiséget. Node

nem kritizálod, sorrendben előadom, amit láttam. A cipő kisebb a lábánál; sarkú olyan magas, hogy a cipész letrán végzi rajta az utolsó simításokat. A modern nők úgy járnak benne, mint a préselt lábu gésák. A harisnya áttetsző pókháló. Az alabástrom fehér, rózsaszínű lábszárak kitűnően átlátszának rajta. A szoknya szűk, rövid, mintegy térdig érő. Az ilyen szoknya a nő idomát, minden izommozdulatát leplezetlen őszinteséggel feltárja. Azt mondiák, ezzel főzik a férfiakat. A félig nyitott blúz kelemen érvényre juttatja ami van, sokszor oiyat sejtett, ami nincs. A rendesen kupola alakú kalap magasan ül a hamis hajfonatokon és nem tulságos összhangban van a festett arccal, ajakkal és szemöldökkel. Ime, hallottátok. Ez a modern női toilette. Válasszatok fazont, hogy legközelebb megrendeljem.”

A meztelen testü habléányok mélyen elpirultak afőlött, hogy a bűvös földön a nők mily kacéran fedik be mindazt, ami természetes, s miképp tesznek feittünővé olyat, amit a természet elrejtett. Azonnal rendkívüli parlamenti ülést tartottak és egyhangulag ki-mondták, hogy megmaradnak saját divatjuknál, amely egyszerűbb, szolidabb és erkölcsösebb, mint a modern nőé.

Ebben a pillanatban felriadtam álomból. Darázs csipett meg. Ugy látszik, egy toiletteben megsértett nő bosszúja volt. Feltápaszkodtam, kitöröltem szememből az álmot és néhány szék nympharózsával kezemben, vissza a sulyomtó mellől. (S)

ad neki, keressen magának munkát, igyekezzék elhelyezkedni. Ióna alá nyúl az elbukottnak. Vulpe József nemcsak szigurancafőnök, hanem ember is... És Kaufmann Erzsébet? Tisztult lényt csinált belőle a 86-os. Dolgozni akar, mert eljutott odáig, hogy csak a produktív munkának van ebben az életben értéke. Pezsgő, mámor már a múlté, ezeket otthagya a háromemeletes rácsos ablaku, marosparti komor épületben, 86-osban. Eljutott ifjú élete reneszánszához. Most kéri a társadalmat, hogy adjon munkát dolgozni akaró kezébe. Nem alamizsnát, nem jótékonykodást, nem arculesapást, — munkát!... És Kaufmann Erzsébet optimista. Hiszi, hogy megmozdul mégis ebben a hetvenezer lakosú városban egyetlen egy melegen liktető sziv. Most kis batyujával a kezében elmegy megkeresni ezt a szívet... (Károly Sándor.)

Meghalt

Bécs „jószi-vü hóhéra.”

(Bécs, március 3.) Ausztria egyik legérdekesebb embere halt meg a napokban: Lang József, a „jószi-vü hóhér”. Lang 24 évig volt hóhér és ez idő alatt 20 embert végzett ki, de egész megjénésében a kedélyes bécsi polgár volt. Lang mindig azt hangsúlyozta, hogy csak emberkeresetéből lett hóhér, mert ő — módszerével — gyorsan végzett az elítéltekkel. Még az állatokat is nagyon szerette, annyira, hogy az állatkinzókat valósággal üldözte. Jószi-vüvége annyira meit, hogy saját hat gyermekén kívül még tíz úrvát nevelt fel. Simmering községben, ahol évtizedek óta lakott, nemcsak köztiszteletben állott, de a szó legszorosabb értelmében népszerű volt. A simmeringi tűzoltóknak kapitánya, az atléták szövetségének, a tornaegyletnek és sok emberbaráti egyesületnek tiszteletbeli tagja volt. Olvan ügyesen végezte Lang hóhéri munkáját, hogy meghívták az amerikai Kentucky államba hóhérnek, ő azonban nem akarta otthagyni a számára oly kedves Bécsét. A köztársaság kiküldetésével Ausztriában megszüntették a halálbüntetést, de Langot tekintettel érdemeire, mégsem bocsájtották el az állami szolgálatból. Tegnap volt a temetése és temetésére annyian mentek el, hogy a kivonult rendőrség nem volt képes a rendet fenntartani és erősítést kellett kérnie. Koporsója valósággal roskadozott a rengeteg koszorútól. A gyászmenet élén egy szakasz tűzoltó haladt díszegyenruhában és két zenekar játszott felváltva a gyászindulót. A sirnál sok megható vasszbeszéd hangzott el. Az osztrákok így becsülték meg Bécs „jószi-vü hóhér”-át.

**HOGYALL
KALEJ?**

1925 március 3-án 100 lejért adtak:

Nálatok:

9.70 francia frankot.
2.59 svájci frankot,
35000 belföldi magyar koronát.
3.50 osztrák shillinget
Zürichben 2.55 frankot
Párisban 9.60 frankot

Lemond Magyarország külügyminisztere.

Budapestről táviratozzák: Szeitovszky Tihor külügyminiszter néhány nap múlva lemond állásáról, de helyét egyelőre nem töltik be és helyettesítéséről is csak később döntenek. A Pesti Hírlap értesülése szerint a külügyminiszter a Hitelbank vezérigazgatói székét foglalja el.

Örízetbe vették Leirer Lőrincet.

Szaporodnak a gyanuokok az apa bűnössége mellett.

(Budapest, március 3.) A meggyilkolt Leirer Amália apja, Leirer Lőrinc ellen a gyanuokok egyre szaporodnak és ennek következményeképpen a rendőrség szigorú örízet alá helyezte, nehogy a külvilággal érintkezhesék. A letartóztatást még nem hirdették ki előtte, de lehet, hogy a legközelebbi órákban ez is meg fog történni. A rendőrség mindig több és több olyan adat birtokába kerül, amelyek az apa bűnössége mellett szólnak. A rendőrség kétségtelenül megállapította, hogy a december 22-én megtörtént gyilkosság után Leirer Lőrinc hosszú ideig tapaszt viselt az arcán, amelynek maradványait a helyszíni szemle alkalmával megtalálták Leirer Amália lakásán. Leirer azonban ezt a körülményt tagadja. Kiderült az is, hogy a gyilkosság napján Leirer este kilenc óráig a leányánál volt és ezután más már aligha mehetett fel Leirer Amáliához, tehát ő volt a szerencsétlen nő utolsó látogatója. Leirer gyanusíthatóságát igazolja az a körülmény is, hogy rendkívül zsugori és pénzsóvár ember volt. Leirer azonban mindent tagad és állandóan azt hangsúlyozza, hogy a gyilkosság el-

követése utáni napon is sokáig zörgetett leánya lakásának ajtaján és valósággal leste a leányát, hogy mikor érkezik haza. A maga igazolására felhossa azt is, hogy a gyilkosság elkövetése után küldött karácsonyfát Amáliának és arról, hogy a karácsonyfia nem jutott el, csak később értesült, mert közben beleg volt. Számos tanuvallomás azt is bizonyítja, hogy Leirer a leányát állandóan szerelmi ajánlatokkal ostromolta. Ha ezek a tanuvallomások igazak, akkor azt is lehetségesnek tartják, hogy Leirer leányát nem az értékeinek megszerzéseért, hanem féltékenységből ölte meg. Leirer Baross-uccai lakásán ma házkutatást tartottak, annak megállapítása céljából, hogy nem kerültek-e az ő lakására az Amália lakásáról eltűnt értéktárgyak. A hajnali délig tartó házkutatás azonban semmi gyanusítást nem produkált. A rendőrség különben ma előállított egy Hersch nevű uccai árust, aki egy női ismerősének azzal dicsekedett el, hogy ő gyilkolta meg Leirer Amáliát. A rendőrség azonban azt hiszi, hogy az uccai árus kijelentése nem egyéb üres hengecsnél.

TEGNAPOK KÖDASSZONYA.

Ötvenéves színészi működés után alamizsna-nyugdíja. Arad város közönsége elbucsztatja a Nagyasszonyt: Follinusznét.

(Saját tudósítónktól.) Magas alakja kissé meggyömvedve áll előttem és bánatosan jóságos arccal, nyílt tekintettel néz engem, a kíváncsi idegent, aki betolakodtam a Mult szentélyébe. Follinuszné-Csigaházy E. el a 71 éves matróna, a nemzeti nagyasszonyok ezüstös hárszemeséje, a magyar színészet fénykorának egyik itelejtett alakja, szép lassan éli megmaradt éveit Arad egyik csendes uccájában... Szemei csodálkozóan akadnak meg rajtam, majd halk hangon megszólal: Mit parancsol? ... A válasza halkán, megilletődve csak annyi: Emléket, régi idők szép emlékeit visszaidézni, meghallgatni...

A nagy országút kezdetén...

1854-ben születtem Aradon — kezdődik a vallomás — és csak arra tudok emlékezni, hogy a színészet volt mindig minden álmom. Tudtam, éreztem, hogy színész lesz belőlem... a deszkák parancsolóan hívtak és engedelmestem szavuknak. Mint egészen fiatal leány a színiakadémiába iratkoztam be és törhetetlen ambícióval indultam el a nagy útra, amelynek kezdete már ködbe burkoltan áll előttem. Hittem, hogy lesz valami belőlem és sokszor, amikor bánatom ért és megtörve zokogtam, ez a hit adta visza újra bizalmamat. Legelőször

Aradon léptem fel 1874. nyarán, amikor a budapesti Nemzeti Színház rendezett turnét. Együtt játszottam a magyar színészet dicső ségével, Prielle Kornéliával, Nédayval, Szigetivel. Kis szerepeket kaptam, talán egy szobaleányt játszottam... de milyen boldog voltam és milyen ambícióval készültem rá...

Az első siker és a többi...

A színészakadémiáról Pécsre kerültem Follinusz János társulatához. Az első, igazi nagy sikerem itt volt. Itt ismerkedtem meg az urammal, Follinusz Auréllal és két év múlva férjhez mentem. Ekkor már nem játszottam kis szerepeket, drámai szende voltam. Az első siker után jött a többi, majd 1877-ben újra Aradra kerültem, most már mint elsőrendű színész. Ez az évszám felejtethetetlen előttem, mert akkor tanultam meg igazán szeretni az aradi közönséget. Ebben az évben volt meg a jutalomjátékom a „Tündér-ujjak”-ban. — Egy pillanatra megáll a beszéd, majd mosolyogva tekint rám. — Persze, ezt a darabot nem ismeri, mert már régen elfelejtették. Pedig nagyon szép darab és ér annyit, mint az új színdarabok. A közönség óriási tüntetést rendezett, felállva tapsoltak nekem, koszorúkkal halmoztak el és — mint akkor szokásos volt — nagy gyűjtést rendeztek.

Szende, drámai hősnő, anyaszi-nésznő.

Az urammal nem fértünk meg és így különváltva éltünk. Én Aradról Győrbe mentem, az uram pedig Budapestre, ahol a Népszínháznál rendező volt. Győrből ismét Aradra kerültem és itt működtem végig. Az itteni működésemről már nem kell, hogy beszéljek. Drámai hősnő lettem, azután anyaszi-nésznő és most...

Az országút végén...

A beszéd itt megszakadt, könnyek tödultak a bánatos szemekbe és ezek a könnyek mondták el a felbeszakadt mondat folytatását. Most, 50 évi harc után havi 310 lej nyugdíj, keserűség, nyomor és erejét túlhaladó munka a félszázados multért... Az erő kifogyott a tövises országút végén, a lábak roskadoznak... az 1925. mázsás sullyal nehezedik a Nagyasszony rogyant vállaira. Most kezdődik a kálvária nyomorúságos útja, a küzdelem, de nem a dicsőségért, mint régen, hanem a mindennapi kenyérért. A varrás, a pislogó lámpa felett való görnyedés és az összeroskadás...

A szívek muzsikálnak...

S e szomorú szimfóniába egyszerre beleszóll egy csodaszép zene: a szívek muzsikálnak... A szomorú nagyasszony mellé odaállnak a fiatalok, erősek, akik nem leledtek el a maj küzdelmes életben sem azt a szent szót, amely visszaidézi a rég elmúlt idöket: a szeretet. Biztatásukra felegyenesedik a görnyedt alak, a Nagyasszony még egyszer fellép arra a színpadra, amely fél évszázadon keresztül jelentette számára az életet, a 71 éves matróna elhagyja szentélyét, odaáll a csillogó rivalda elé végső bucsút venni mindentől, ami életében a szepet jelentette. Volt kollégái március végén előadást rendeznek az aradi színházban, amelynek teljes jövedelme Follinuszné Csigaházy Etelé, hogy megmentse attól, amitől legjobban rettegett: hogy embertársai könyörületére szoruljon. (m. r.)

6 év — egy emberéletért.

A bucurestii semmitőszék ítélete egy aradmegyei gyilkos ügyében.

(Saját tudósítónktól.) Ma délelőtt hirdették ki a bucurestii legfőbb semmitőszék ítéletét a gyilkossággal vádolt és elítelt Catana Tódor lugujei gazdálkodó ügyében. Mint annak idején beszámoltunk, Catana több késszurással meggyilkolta Mocuta Antonie közsébeli gazdálkodót. A gyilkost annak idején az aradi törvényszék 12 évi fegyházzal sújtotta. Catana a tárgyaláson ugyan azzal védekezett, hogy Mocuta támadta meg őt és csak önvédelemből ölte meg, azonban a bíróság nem fogadta el a védekezést. Az elítelt a timisoarai táblához felebbezett enyhítésért és a tábla le szállította a büntetést hat évi börtönre. Catana azonban ezt az ítéletet is sulyosnak találta és az utolsó fórumhoz a legfőbb semmitőszékhez felebbezett, ez azonban helyben hagyta a tábla ítéletét. Ma délelőtt szuronyos fegyőrök kísérték az aradi fogházból a tárgyalási terembe Catana Tódort s felolvasták előtte a semmitőszék ítéletét, amely természetesen jogerős.

SZÍNHÁZI MŰVESEK

Arad színházi műsora, Szerda:
Pillangó kisasszony. Csütörtökön délután 4 órakor: Nótás kapitány, operette, Lengyel Irénnel. Este: Román előadás. Pénteken: Fehér és fekete, bohózat, Premierbérlet 11. Szombaton délután 4 órakor: Nótás kapitány, operette, este 9 és fél órakor: Casanova, operette. Vasárnap délután fél 3-kor: Obsitos, népszimű; fél 6-kor: Fehér és fekete, bohózat; este fél 9-kor: Casanova, operette.

Az aradi Thália-kabaré heti műsora a következő: Szerda: Pikáns műsor: Megzavart nász. Csütörtök: Spitzer bácsi, Borsosné bolondja. Péntek: Új pikáns műsor: Ejjeli hangulat. Szombaton bál miatt nincs előadás. Vasárnap délután fél 6-kor: Öcső helyárakkal: Hotel Splendid. Este 9-kor: rendez. helyárakkal: Hotel Splendid. — Szólók, tréfák, bluetek. — Kezdeté 9 órakor. Jegyek előre válthatók d. e. 11—1-ig és este fél 8-tól.

Az aradi Kölcsey-Egyesület szombat esti Jókai-émlékünnepén a nagy író „Sárga rózsá” című novellája, melyet Nagy Dániel dramatizált, szenzációs szereposztásban kerül színpadra. Beleznay festőművész gyönyörű apoteozist tervezett s a filharmonikusok teljes zenekara is közreműködik. Az est jövedelme a városi Kölcsey-könyvtárát gyarapítja. Mérsékelt áru jegyekre előjegyzések Oláh könyvkereskedésében.

Puccini-ünnepély Aradon. Fekete Mihály színtársulata ma, szerdán rendezi Puccini-ünnepélyét, a nagy zeneszerző emlékéhez méltó kezek között. Színpadra kerül a Pillangó kisasszony, az elhunyt szerző leghatalmasabb műve Auer Katóval és Békefi Lajossal a főszerepekben. Az előadást bevezetőleg Járossy Dező, a kiváló esztétikus fog beszédet mondani és az ünnepi est alkalmából a zenekart Gellért Pál karnagy vezetésével a filharmonikusokkal erősítették meg.

Ohvesa Egyházi táncművésznő pénteki aradi táncestélye a szezon egyik legkimagaslóbb eseménye. A jegyeket ifj. Klein Mór könyvkereskedése árulja.

Nótás kapitány — csütörtök délután. Farkas Imre rendkívüli sikert aratott operettje csütörtök délután ismét színpadra kerül a főszereffel a színház szombaton. Zilahy Irénnel, Szűcs Lacival és Misogával. Csütörtökön este román előadás lesz.

Fekete-fehér. Sacha Guitry ötletgazdag és pikáns helyzetekben bővelkedő vígjátéka, Fekete-fehér a színháznak e heti ajándéka, amely pénteken este kerül először színpadra.

Casanova. Egy régi, kedves meséjű operett, a Casanovát újítja fel a színház szombaton. Zilahy Irénnel, Auer Katóval, Békefivel, Kassayval, Szűcs Lacival és Misogával a főszerepekben.

Az aradi Thália-kabarában ma szerdán este a hétfőn nagy sikerrel bemutatott új pikáns műsor megy, melynek keretében színpadra kerül „A megzavart nászészaka” című szenzációs pikáns bohózat. Jegyek előre válthatók a kabaré pénziáránál d. e. 11—1-ig, este fél 8-tól.

A „Gyurkovics-leányok” Stockholmban. Stockholmból táviratozzák: Herczeg Ferencnek, a kitünő

magyar írónak „Gyurkovics leányok” című darabját március 7-én mutatja be a stockholmi Nemzeti Színház.

— Filharmonikus hangverseny a Kulturpalotában március 5-én. Jegyárulást Scherhaguál (Földespalota.)

Orosz agitátorok merénylete Lembergben.

Lembergben táviratozzák: Két orosz agitátort tartóztattak ma le, akiknél igen sok orosz pénzt és bolsevik agitációs iratokat találtak. Az agitátoroknak az volt a tervük, hogy villamos vezeték segítségével felrobbantják a lengyei puskaporos tornyot. A vezetőket a toronyig már elkészítették és csak a telep bekapcsolása hiányzott még, amikor a merényletre rábírták.

Leleplezett kommunista terrorszervezet.

Titkos merényletek készültek Románia egyes politikusaival ellen.

(Bucuresti, március 3.) A constanzai sziguranca tegnap nagyszabású terrorszervezetet fedezett fel, melynek tagjai fő részben oroszokból állottak. A szervezet embereinek nagyrésztét letartóztatták. A sziguranca névtelen jelentés nyomán indította meg a vizsgálatot, amely váratlan eredménnyel járt. A szervezet központjában tartott házkutatás alkalmával husz csomag dinamitot találtak, amellyel el akarták pusztítani a cernavodai hatalmas hidat, valamint a constanzai kikötőben állomásozó hadihajókat. Az egyik letartóztatottnál listát találtak, amelyen több halálraítelt román politikus neve van felsorolva. — Ezek ellen a merényletet a közeljövőben akarták végrehajtani. A nyomozást a sziguranca a legnagyobb eréllyel folytatja.

Halálragázott újságíró

Tragikus szerencsétlenség Timisoarában.

(Saját tudósítónktól.) Megdöbbentő szerencsétlenség történt ma este háromnegyed nyolc tájban Timisoarában. Tóth József 52 éves újságíró ma este a belvárosi Turul-útszél felugrott az ott elrobogó villamosra s annak utasai között kinyitotta a lapját, majd pedig leugrott a még mindig gyors iramban haladó kocsirol. Az ugrás azonban rosszul sikerült, a szerencsétlen ember összeütközött egy, az uttesten elhaladó nővel, elhárított s a pótkocsi keréke alá került, amelyek halálra gázolták. A tragikus balesetről értesítették a mentőket, közben odaérkezett Engel Béla dr. tisztiorvos, akik azonban csak a beállott halált konstataálták. A szerencsétlen újságíró fejét teljesen szétromosították a villamoskerekek. Holttestét a halálháza szállították.

Válopör

a váraiban golya miatt.

Érdekes tárgyalás az aradi törvényszéken.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes tárgyalást tartott ma az aradi polgári törvényszék. A fekete taláros bírók előtt egy fiatal curtici házaspár állott, gyűlölködő szemekkel méregetve egymást. A férj, — egy ismert curtici kereskedő — arra kérte a bíróságot, hogy mondja ki az elvárási felesége hibájából. Körülbelül egy évvel ezelőtt vette el a fiatal kereskedő feleségét, aki ugyancsak ismert curtici urileány. A házasság nagyon boldognak indult, de azt hónapok múltán egy kevésbé kellemes meglepetés zavarta meg: a házasságkötés után nyolc hónapra a golya meglátogatta az ifjú és boldog házaspárt. A férj nagy meglepetéssel és felháborodással fogadta a korán jött áldást s megindította a válopört azon a címen, hogy felesége a házasságkötés előtt más férfivel folytatott viszonyt. Vádjá igazolására orvosi bizonyítványt is nyújtott be, mely szerint a gyermek nem volt koraszülött, hanem tökéletesen kifej-

lett csecsemő volt. A bíróság — a mai tárgyaláson — ennek ellenére visszautasította a kereskedő kérelmét, azzal az indoklással, hogy a bemutatott orvosi bizonyítvány még nem bizonyítja be a nő bűnösségét és így nem lehet egy ártatlan gyermeket törvénytelenül komoly és alapos bizonyítékok nélkül. A férj azonban nem nyugodott bele a döntésbe és megfélebbelte az ítéletet.

lett csecsemő volt. A bíróság — a mai tárgyaláson — ennek ellenére visszautasította a kereskedő kérelmét, azzal az indoklással, hogy a bemutatott orvosi bizonyítvány még nem bizonyítja be a nő bűnösségét és így nem lehet egy ártatlan gyermeket törvénytelenül komoly és alapos bizonyítékok nélkül. A férj azonban nem nyugodott bele a döntésbe és megfélebbelte az ítéletet.

Harc a királyi barátó vagyonáért.

Gaby Deslys, Manuel portugál exkirály barátja nem magyar származása. — A Navratil-legenda megcáfolása. — Az elhunyt táncosnő Marselleben született.

(Bécs, március 3.) Egy budapesti estilap napokon keresztül terjedelmes cikkeket közölt arról, hogy a néhány év előtt elhunyt Gaby Deslys, a dúsgazdag francia táncosnő, Manuel portugál exkirály egykori barátja, Magyarországon született, eredetileg Navratilnak hívták és mostan Magyarországon számos Navratil jelentkezik Gaby Deslys örökösaként. A pesti lap cikkeit külföldi lapok is átvették. Így jutott el Bécsbe is a pesti legenda és egy bécsi vezérigazgató, aki Gaby Deslys-t személyesen ismerte és aki jelen volt 1920-ban az elhalt táncosnő örökségi tárgyalásán Párisban, a 6 Uhr-Blattban megállapítja, hogy a magyarországi örökösök svindlerak, mivel Gaby Deslys nem született Magyarországon és nem Navratil volt a neve, hanem marseillesi zsidó szülők gyermeke és eredetileg Gabrielle Kernenek hívták. Már életében panaszkodott most megszólalt barátjának, hogy Magyarországról valóssággal elárasszák levelekkel állítólagos rokonok és ő nem érti, miként jut ehhez a megtiszteltetéshez, neki semmi köze Magyarországhoz, nem tud egy szót sem magyarul, Navratil nevű rokonai pedig mincsek. Az sem igaz, hogy a táncosnő valaha is a fiatal Morgan barátja volt. Rendkívül értékes ékszerrel Urzae argentinai bankártól származnak. Végrendeletében megemlékezett összes rokonairól és barátairól, azon

kívül nagy alapítványt tett a marseillesi zsidó kórház számára egy új női osztály létesítése céljából. A táncosnő, miként ismeretes, 1918-ban halt meg vakbél-műtét következtében. Ha a magyarországi örökösök valamelyike kiutazna Párisba, úgy ott kétséget kizárólag meggyőződhetne a Navratil-legenda hazug voltáról.

HIREK

Aradmegye vezetői Makón.

Magyarországon tárgyalt ma a román-magyar bizottság.

(Saját tud.) Jelentettük, hogy a román-magyar vegyes bizottság, amely a bucaresti pénzügyi egyezmény egyik igen fontos részét hajtja most végre, megtartotta első tanácskozását az aradi prefekturán. A határmenti ugynevezett megosztott vármegyékben levő községek és városok közvagyonára kerül felosztás alá és ennek a kérdésnek a rendezése végre sok bonyodalmat fog megoldani. A román kormány Hodor és Dragicim belügyi vezérfelügyelőket delegálta mint teljhatalmú megbízottakat a bizottságba, míg a magyar kormány Csatáry és Ernyey miniszteri osztálytanácsosokat küldte ki. Tegnap a vendégek tiszteletére dr. Lázár Ágoston vacsorát adott, ma pedig a négy megbízott Georgescu János prefektus, dr. Lázár altábornok, Margineantiu pénzügyigazgató és Ileana államépítészeti főmérnök, mint szakértők kíséretében autókön Makóra utazott, ahol folytatják a tanácskozásokat és jegyzőkönyvet vesznek fel az eddigi munkálatokról. A vegyes bizottság a kíséretükben volt aradi vendégekkel és szakértőkkel még a mai nap folyamán visszatért Aradra.

— Az udvari miniszter hivatalában, Bucurestiből jelentik: Hiotu új udvari miniszter tegnap átvette hivatalát és megkezdte működését.

— Ujra megkezdődnek a konkordátumtárgyalások. Bucurestiből jelentik: Dolci hiboros, a Vatikán volt bucaresti követe, aki jelenleg Prágában képviseli a Szentszékot, Rómába érkezett, ahol Panescu vatikáni román követtel újból megkezdte a tárgyalásokat a konkordátum ügyében.

— Kivetik a városi illetékeket. Aradváros illetékkivető bizottsága naponta ülésezik a városi házában. A bizottság a beérkezett jelentések alapján kivetik a város minden egyes lakójára a városi illetékeket. A határozatokról értesítik az érdekelteket, akik a bizottság határozatát tizenöt napon belül megfélebbíthetik. A bizottság legutóbbi ülésén úgy határozott, hogy a temetkezési intézetek városi kezelésbe való vételét a jövő költségvetési évre halasztja.

— Lemondott a török kormány. Angorából táviratozzák: A török kormány ma lemondott. A lemondás oka hír szerint a kurd felkelésben keresendő.

— A táblai főelnök vizsgáló-körön. Marta Sándor dr. a temesvári tábla főelnöke ma délután hivatalos körútra indult. A tábla területén levő bíróságokat vizsgálja felül.

— Nyolc adventistát letartóztattak. Nagyváradról jelentik: Nemrégiben jelent meg egy miniszteri rendelet, amely az adventistákat eltávolítja a vallásuk gyakorlásától, a rendelet szerint azzal az indokollással, hogy az adventista vallás tanai ellenkeznek a fennálló állami renddel. — A nagyváradai rendőrségnek tudomására jutott, hogy az adventisták a nagyváradai szőlőhegyen a Nagy sötétág egyes házaiban istentiszteleteket tartanak. Tegnap délután rendőrségi delegáltak jelentek meg a Nagy sötétág 197-es számú szőlőben, ahol éppen adventista istentisztelet volt és nyolc embert, — valamennyien az adventista hitfelekezet tagjai — letartóztattak. Vaj Nagy Mihály, Bedő László, Timsa László, Szilágyi Mihály, Bedő János és Miárk László egyszerű földműves emberek, akik a munkán kívül az adventista vallásban vélték megtalálni lelki egyenlőségüket. Rajtuk kívül két prédikátort is letartóztattak: Vanc Pétert és Stezea Mihályt. Ez utóbbi bucaresti ember és onnan jött le Nagyváradra, hogy adventista tanokat hirdessen. A nyolc letartóztatott embert Kolozsvárra kísérték a hadbírószékhez. Az eljárás tiltott vallás gyakorlása és tiltott gyülekezés címén indult meg ellenük és a hadbírószék a rendtörvény alapján fog intézkedni felettük.

— Borzalmas robbanás hatszáz halottal. Rio de Janeiróból táviratozzák: A Caja szigetén történt óriási municiórobbanásnak eddig 600 halott és 2000 súlyosan sebesült áldozata van. A részletek még hiányoznak.

— A tót néppárt a szlovenszói püspökök mellett. Prágából táviratozzák: A tót néppárt szenátorai és képviselői közös nyilatkozatban tiltakoznak a vallásszabadság korlátozása ellen. Kijelentik, hogy a szlovenszói katolikus püspökök pásztorlevelének kiadása nem politikai, hanem egyházi ügy. A nyilatkozat a néppárti klub hálóját tolmácsolja a püspököknek eddigi működésükért és ezzel elégtételt kíván szolgáltatni nekik. A nyilatkozat még hangsúlyozza, hogy a vallásellenes ellenfél magatartása alkalmas arra, hogy szakadást idézzen elő az ország cseh és tót lakosai között és Csehország viszonyainak általános rosszabbodását vonja maga után.

— Fuldobbant a trebinjei löszraktár. Trebinjéből táviratozzák: A trebinjei löszraktár ma a levegőbe röpült és a közelében levő épületek teljesen megsemmisültek. A robbanás következtében keletkezett tüzet a nagy készültséggel kivonult tűzoltóság és a katonaság oltja. A kár eddigi megállapítások szerint több millió dinárt tesz ki.

— Letartóztatják a belgrádi kommunistákat. Belgrádból táviratozzák: Belgrádban is kiderült, hogy igen sokan kaptak a Rote Hilfe, kommunista szervezet segélypénzeiből, amely miatt a magyarországi szociáldemokrata párt ellen is vizsgálat folyik. A szervezet pénzosztásából kifolyólag nagyarányú letartóztatások várhatók. Megállapítást nyert, hogy négyszázötvenen kaptak a segélypénzekből és ezek ellen monstre kommunista-pórt indítanak.

— Gencsyné jelmez-estéje márc. 7-én az aradi Fehérkeresztben.

Lázadás készül Irországban.

(London, március 3.) A People értesülése szerint a legutolsó hetekben nagycsomó fegyvert és lőszert csempészték Irországba. A lap szerint az angol politikai és katonai hatóságok ebből arra következtetnek, hogy Irországban felkelést terveznek, amelynek kitörése már a legközelebbi napokban várható.

Megegyezés

Románia és Németország között

A jóvátételi bizottság dönt a román-német konfliktus ügyében.

(Bucuresti, március 3.) A román-német gazdasági konfliktus, amely az utóbbi időkben már nagyon is komoly méreteket öltött, a befejezéshez közeledik. Ugy Berlinben mint Bucuresztben a hangulat már meglehetősen optimisztikus, mindenki biztosra veszi, hogy létrejön a békés megoldás. A pénzügyminiszteriumhoz közel álló körök erősen bíznak abban, hogy Németországgal rövidesen megkezdődnek a tárgyalások. Bratianu Vintilla arra a meggyőződésre jutott, hogy a gazdasági háború mégis elkerülhető. Valószínűnek tartják, hogy Németország könnyebb fizetési módokat megállapítását fogja kérni, amit a román kormány elvben

el is fogad. Külföldi táviratok szerint Németország már jegyzéket is intézett a jóvátételi bizottsághoz a román kormánnyal kötött konfliktus megoldása végett. Érdekessé, hogy Németország eddig tagadásba vette Románia külön követeléseire vonatkozó igényét, most már elismeri azokat, de a Dawes-terv kereteibe állított be azokat. Nagy a valószínűség, hogy a bucaresti kormány el fogja adni a jóvátételi bizottság döntését, mert ezáltal remélhető, hogy elmaradnak a kilátásba helyezett gazdasági represszációk. Párisban a jóvátételi bizottság előtt Titulescu fogja képviselni Romániát, mert ő alapos ismerője a román-német konfliktus rugóinak.

Herriot békeszózata.

A francia miniszterelnök küzdelme a háború veszedeleme ellen.

(Páris, március 3.) Amerikát és angol újságírók előtt egy reggeli alkalmával Herriot a legutóbbi politikai eseményekről beszédet tartott. Kijelentette, hogy minden erővel azon lesz, hogy az 1914. évi kaasztrofa megismétlődését Franciaország elől elhárítsa. Mind addig, amíg ő a kormány élén áll, mindig kész lesz a béke biztosítása érdekében szolgálatot tenni. Franciaország, ha szükséges, kész

a legsúlyosabb áldozatokat is hozni, kész arra is, hogy a békét a legnagyobb szervezővel tárgyalassa. Franciaország a jövőben a többi demokratikus államokkal is kész minden politikai és gazdasági problémát együttdolgozni. Kérem önöket, vegyék Herriot beszédét, legyenek országomhoz igazságosak, amely ország a háború által okozott sebek jóvátétele érdekében dolgozik.

— Kéményből — munkaház. Aradváros vezetősége elhatározta, hogy a vízműveknél feleslegessé vált második kéményt jövő hónap elején szintén lebontatja. A két kémény lebontásából származó nagy téglamennyiséget tisztviselőhözak építésére használják fel. Egyelőre a vízművek tisztviselői és munkásai részére építenek egy emeletes több lakással bíró házat és több kétszobakonyhás munkaházakat. Az építkezéseket a jövő hónapban megkezdik.

— Ismét elhalasztották Borlodán György fegyelmi ügyének tárgyalását. Ma délelőttre volt kitűzve Borlodán Györgynek, a sikkasztással vádolt törvényszéki irodaigazgatónak fegyelmi tárgyalása. A sikkasztással vádolt irodaigazgató fegyelmi ügye azonban nem került érdemleges tárgyalásra, hanem azt elhalasztották arra az időre, míg a fő tárgyalást megtartják és a büntető bíróság ítéletet mond Borlodán fölött.

— Agyonütötte a leomló fal. Halálos szerencsétlenség történt tegnap Kisjenő községben. Nuci Jenő községbeli gazdálkodó a községben házat épített és munka közben az egyik fal rádőlt a gazdálkodóra. Nuci azonnal meghalt. A csendőrség távirati jelentést tett a szerencsétlenségről az aradi ügyészségnek.

— Irodai cikkek Kerpelnél Arad.

— A Begába eseti egy diák. Ma délután fél 3 óra tájban Krist Lajos iskolaifium a Bega partján játszódott, s játék közben a Begába esett. Eppen arra haladt Pataki Sándor a Fehér Kereszt-kórház portája, aki a fuldokló gyermek után ugrott, s kimentette.

— Németországnak kártérítést kell fizetnie a Lusitania áldozataiért. Washingtonból jelentik: A német-amerikai bizottság elnöke nyilvános sajtóra hozta a bizottságnak azt a határozatát, hogy Németország köteles azt a kárt megtéríteni, amelyet angoloknak Amerikában élő hozzátartozói a Lusitania elsüllyesztésénél elhunyt utasok halála folytán szenvedtek. Az a követelés, melyet a különböző döntőbíróóságok amerikai polgároknak megítéltek, 704.000

— Jó az egységes kenyér Timisoarán. Az egységes kenyér és liszt-elállítás Temesváron végre normális keretek közé került. A malmok élvezhető lisztet adnak, úgy, hogy a kenyér minősége ellen senki kifogást nem emelhet.

LUCY DORAINE-VE MIÁMOR

s. film legközelebb

az aradi Apollóban.

— Aviva eltehal. A szombat este a Központi-szálloda termaiban megtartandó nagyszabású exkluzív, elite purini jelmez-bál a város jobb köreiben állandó érdeklődés tárgyát képezi. Bennünket is kérdésekkel halmozta el, miért nem felvilágosításért a bál rendezőjéhez fordultunk. Mik a következőkben adtak tájékoztatást. Arra törekszünk, hogy a békeidőre emlékeztető elite-bált rendezzünk. Ezen csiből egy lelkes hozzájáruló rendező gárdát szerveztünk, mely állandóan a helyen lesz. Gondunk volt arra is, hogy a bál külső jellegekben is megfeleljen egy előkelő nivós bál követelményeinek. Minthogy a bálon csak meghívottak vehetnek részt, a tömegbálon jelentkező anomáliákat már előre kiküszöböltük és annak disztigvált, nivós jellegét sikerült biztosítanunk. Arra törekszünk, hogy mindenki jól érezze magát, mindenki mulasson.

Papir és írószerek

Sándor hírlaprodában, Arad. 10199

EMILJANNINGS

MAMMON

film főszerepében

szerdán, csütörtökön, pénteken

az aradi Apollóban.

Tavaszi kabát és ruhakelme ujdonságok
(Burberry Ceval coat stb.) raktárra érkeztek

Vándor divatáruház

Arad, Str. Metianu (Forray-u)
Tekintse meg a kirakatokat!

— Vád egy káplán ellen. Timișoara közelében az egyik község lakosait érdekes szenzáció tartja izgalomban. A községben működő káplánt az a vád érte, hogy egy kilenc éves kisleány ellen erőszakos merényletet követett el. Az egyházi hatóságok azonnal edélyes vizsgálatot indítottak az ügyben.

— Öngyilkosságok Budapesten. Budapestről táviratozzák: Az elmúlt két napon ismét több öngyilkosságot követtek el. Öngyilkosok lettek: Rozsnyai István 63 éves hordár, Hückl Kálmán magánhivatalnok, Wachler Lőrinc 60 éves napszámos, Szabó Sándor 31 éves magánhivatalnok és Kovács Ferenc 21 éves magánhivatalnok.

— Amerikában még van humor. Kezünkbe került az északamerikai Youngstownban megjelenő „Amerikai Magyar Hírlap” január 29-iki száma. Ebben a vezércikk a betegsegélyző és temetkezési egyletekről szól és többek között ezt mondja: „Ma már minden józan ember tudja, hogy havi 1.75 dollár tagsági díjért nem lehet betegsegélyt és 1000 dollár haláleseti segélyt fizetni. Az ilyen egyletekben csak azok járhatnak jól, akik néhány éven belül meghalnak.”

— Az akadémikus ló. A Figaro közli Chateaubriandról a következő józsi történetet: Az „Atala”, „Az utolsó Abencerage” és még annyi kitünő regény jeles szerzőjét Joseph Chénier halála után meghívták a francia akadémiaába. Chateaubriand-t nem valami nagyon hatotta meg a kitüntetés és csak kénytelen-kelletlen engedett a szokásos udvariaskodásnak, hogy az akadémia tagjait meglátogassa és szavazatukat kérje. De már abból nem engedett, hogy ne lóháton keressen fel a francia irodalom és tudomány kiválóságait. Az egyik jövendőbeli tagtársnál pedig — akivel nem valami nagyon rokonszenvezett — le se szállt a lóról, hanem csak a névjegyet adta le. Mikor azután a szavazásra került a sor, ez az akadémikus Chateaubriand lovára szavazott, mert — mint kijelentette — lovat régebb idő óta ismeri, ellenben a ló gazdájához nem volt szerencséje.

— Bonmartini gróft megölte a felesége. Rómából jelentik: Bonmartini gróft, a Giornale d'Italia igazgatóságának főnökét ma a feleségével folytatott civakodás után holtan találták meg. A grófnőt, aki már hosszabb idő óta rendkívül ideges volt és ideggyógyintézetben akarta magát gyógyíttatni, a gyilkosság elkövetésének gyanúja alatt letartóztatták.

— Vonatkarambol tizenhét halottal. Zágrábból táviratozzák: A belovári vonalon két személyvonat összeütközött Seseve mellett. A szerencsétlenségnek eddig 17 halottja és 30 sebesültje van.

Újabb politikai gyilkosság Bulgáriában.

Szófiából táviratozzák: Ma ismét politikai merényletet követtek el. Vasziljev közigazgatási titkárt, a macedon komitét tekintélyes tagját a szófia temetőben orvul lelőtték. A tettesek elmenekültek.

Mussolini titokzatos megbetegedése

Fantasztikus híradások az olasz miniszterelnök rejtélyes betegségeiről. — A budapesti olasz követség szerint Mussolini felgyógyult.

(Róma, március 3.) Mussolini miniszterelnök néhány nap óta kénytelen az ágyat őrizni és a kiadott hivatalos közlés szerint a miniszterelnök kölyök oroszlanjával játszadozott, amely megharapta és a harapás vérmérgezést okozott. Ezzel szemben ma olyan hírek terjedtek el, amelyek szerint Mussolinit szélhűtés érte, sőt még arról is beszélnek igen

komoly formában, hogy a kormányelnököt lövés érte. A lövés pedig a hírek szerint a trónörökösötől származna, aki állandóan Mussolini ellen dolgozik. Ezekkel a hírekkel szemben a budapesti olasz követség kommunikét adott ki, amelyben kijelenti, hogy Mussolini betegségéből már felépült s ismét részt fog venni az aktív politikában.

Két öreg ember.

A koldus.

A korzón, délután, a kisvasutat vártam. Oda császkál elébem egy hajlotthátú s kóru koldus. Kék bakazubbony volt rajta. Megkérdeztem tőle, nem tudja véletlenül, hány az óra? Tudta:

— Egyfertály ötre.
— Hogy tudja — mondom —, hogy hány óra?

— Most néztem meg kezeit csókolom itt a kávéházban, az ablakon átál.

Tudják milyen rossz természetem van, mindenki belekötök.

— Hát osztán öregem — mondom —, miért érdekli magát az idő? Mi dolga van magának az idővel?

— Semmi dolgom kezitcsókolom, csak úgy oda tanáltam nézni, azért tudom. Tessék meghinni kezitcsókolom, inkább elfordulok az órától, ha látom.

— Mér osztán?
— Nem szeretem. Mer viszem engem a halál elébe. Ugy félek a haláltól kezitcsókolom, úgy félek...

Kapott egy kis pénzt, hogy ne féljen úgy.

A kocsis.

Bebuvok a konflisba. Köhögök. Meghültem. Kiszállok. Köhögök. Persze hozzájárul a cigaretta is. Mit tehetek róla, ilyenkor még jobban esik. A kocsis megsajnál:

— Ejnye nagyságos uram, de tetszik köhögni.

— Annyi baj legyen.

— No kérem nagyságos uram nem jó aztat úgy eltűnni. Van annak jó orvossága.

— No micsoda?

— Akit én használok, mikor a heptika nekem jön. Sokszor nekem jön nekem is a heptika nagyságos uram. Kivált így esőbe. Atjár a hideg hirtelen, oszt jön a heptika. De csak egy napig mindig a heptika. én reggelre kigyó-

LUCY DORAINE-vel
Mámore

c. film legközelebb
az aradi Apollóban.

gyitom magamat nagyságos uram.

— No mivel?

— Csak a petróliommal nagyságos uram. Megiszom éccakára mi kor lefekszek, úgy két deci petróliomot. Az oszt kiszáraztja reggelre a heptikámat. Ha nagyon kutya az a heptika, még be is kötözöm a fejem szénába.

— Micsinál?

— Szénát főzök nagyságos uram, a képekre borítom, oszt úgy bekötöm a fejem a törülközővel.

Olyan emek az öreg embernek a feje, mint valami óriás vöröshagyma, akit a mezőgazdasági kiállításra küldenek. A bajsza is afféle, mint a vöröshagymának a szőre. Mielőtt indit, még övengédlen leszól egyet:

— Eleinte cukorral tessék a petróliomot inni. Kocka cukrot vegyen a foga közé nagyságos ur, azon igya míg jobban meg tetszik szokni. Na, Helén!

Helénnek híjják a lovat.

M O Z I

xx A „Mammon” nagy sikere az aradi Apollóban. Az utóbbi idők egyik legjobb filmjátékát mutatta be az aradi Apolló mozgószínház tegnap „Mammon” címen és a nagy-

szerű film péntelig marad műsoron. A 3 felvonásos tragikomédiát Reinhold Schünzel rendezte, aki Emil Jannings és Dagny Servaes mellett a film egyik főszerepét is alakítja. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx A császárnő ibolyái. Filmbeutató ma szerdán az aradi Urániában. Az aradi Uránia mozgószínház legújabb műsordarabja, amely ma szerdán kerül bemutatásra, megható egyesítése a harcias hangulatu történelmi drámák és a lélekre ható, megindító szerelmi történetnek. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

— Habsburgellenes tüntetés Magyarországon. Kaposvárról jelentik: A kaposvári volt 44-es ezred táncmulatságot rendezett, amelyre a rendezőség József főherceget, József Ferenc főherceget és feleségét is meghívta. A vendégek fogadását azonban erős Habsburgellenes tüntetés előzte meg. Az egész várost teleszórták röpítőkkel és pamflettekkel, amelyek éles szavakkal fordultak a Habsburgok ellen. Ilyen mondatok voltak nagy betűkkel kiemelve: **A Habsburgok a magyar nép vérszopói! A Habsburgok Rákóczi gyilkosai! A Habsburgok a joesf-stadti vér hírnéki!** A vendégekre ez a tüntetés nagyon lesújtó hatást tett és a hivatalos látogatás után minden külön ünnepség nélkül elhagyták Kaposvárt. A rendőrség eddig még nem szanctiozi ki a röpítők terjesztőt.

LUCY DORAINE-vel
Mámore
c. film legközelebb
az aradi Apollóban.

Császárnő ibolyái.

Spanyol dráma.
Főszerepben:
Raquel Meller
Ma először
az aradi Urániában.

Megérkeztek az „ORIENT” divatáruházba, **ARAD, Strada Alexandru** (Salasz-ucoa) sarok
Convarcotak, Boerberik, szövetujdonságok és selyemkelme különlegességek. Férfi szövetek nagy választékban

**Reklámra
érkezők
lavaszi
ujdonságok**

STRASSER

**Új ártárulékba
Olcsó árak!**

Cinema ELISABETA Mozdó. Oriási kalandor film. New-York éjszakák. 5, 7 és 9 óra kezdettel.

KÖZGAZDASÁG

Május 6.

A Vadul Comercial elvetésével a lakbértörvény teljes egészében életbelép.

(Arad, március 3.) A legutóbbi ismeretes minisztertanácsi döntés, amely a Vadul Comercialt véglegesen elvetette, érdekes új helyzetet teremtett. Május 6-án lép életbe a lakbértörvény új rendelkezése, amely a közvetlenül érdekeltektől és háztulajdonosoktól kívül sok gondot fog adni a bírásoknak és ügyvédeknek is. — Ma még meglehetősen tájékozatlan a közönség, hogy mi lesz a következménye a Vadul Comercial elvetésének és hogy mi fog bekövetkezni május 6-án. Zeiner Gusztáv dr. ügyvéd, a Lakók Szövetségének titkára, a lakbértörvény alapos ismerője a következőkben ismertette a helyzetet:

— A minisztertanácsi döntés következtében most már ott, ahol a háztulajdonos és a kereskedő vagy iparos megegyezni nem tudtak és a bérlő a pert meg nem indította, a bérlőnek május 6-ig okvetlenül ki kell költöznie. Ennek elmulasztása esetén a bíróság a háztulajdonos kérelmére kilakoltatja a bérlőt és ezenfelül még elmarasztalja a félévi bérösszeg tiszteresére, amelyet nem is lehet leszállítani. Erre vonatkozólag a lakbértörvény 34. paragrafusa a következőket mondja:

„A bérlők és albérlők közül azok, akik azt igénylik, hogy joguk van az ingatlant az egy évi határidőn túl is megtartani, kötelesek a törvény kihirdetésétől számított 6 hónapon belül keresetüket beadni. Azok, akik a fenti időpontig nem alkalmazkodtak ezen rendelkezéshez, elesnek azon jogtól, hogy az ingatlanból való kiutasításuk ellen bármily kifogást is emelhessenek. Azok a bérlők és albérlők, akik bár nem adtak be az 1. bekezdésben meghatározott keresetet, 1925. május hó 6-án mégsem hagyják el az ingatlant, elnöki végzéssel elmarasztalandók az előző évből félévi bérösszeg tiszteresének a háztulajdonos javára való megfizetésében.”

— Nagyon sok kisiparos meg sem indította a törvényben előírt hat hónap alatt a pert, mert azt gondolta, hogy az ő bérlője ugyanis meghosszabbítás alá kerül, mivel a lakásban folytatja mesterségét. Ezek úgy értelmezték a törvényt, hogy csak akkor indítandó meg a pör, ha a lakószobája az üzlethelyiséggel csak összeköttetésben áll s nem, ha a műhely maga a lakásban van. Viszont sok kis-

iparos csak szóbenileg egyezett meg a háztulajdonossal és bizva az ígérletben, nem indított pert. Most ezeket minden további nélkül ki lehet lakoltatni. A lakbértörvény tehát a legsúlyosabban a kisiparosokat érinti, mert a nagy üzlethelyiségek tulajdonosainak nagyrésze igyekezett már jóelőre megegyezni a háztulajdonossal, ami a legtöbb esetben sikerült is, a többiek viszont pert indítottak, amiben majd a bíróság provokál döntést. Kétségtelen, hogy Arad kereskedő- és iparostársadalmára nagy izgalommal várja május 6-ak eljövését.

Zürichben 2.55, Párisban 2.60 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Március 3.) Francia frank 10.30, svájci frank 38.50, dollár 200, szokol 5.90, líra 8, angol font 950, dinár 3.10, márka 48, osztrák shilling 28.60, magyar korona 350. **Kifizetések:** Páris 10.25, Zürich 39, Newyork 203.50, Prága 6.04, Milánó 8.10, London 969, Belgrád 3.23, Berlin 48.50, Bécs 28.75, Budapest 354.

ZÜRICH TŐZSDENYITÁS. (Március 3.) Berlin 123.937, Amsterdam 207.50, Newyork 520.25, London 2477, Páris 26.32.50, Milánó 20.61.25, Prága 15.45, Budapest 0.0072, Belgrád 8.35, **Bucuresti** 2.55, Varsó 0.00010025, **ZÜRICH TŐZSDEZÁRLAT.** (Március 3.) Berlin 123.937, Amsterdam 208.50, Newyork 520.25, London 2477, Páris 26.35, Milánó 20.77.50, Prága 15.45, Budapest 0.0072, Belgrád 8.35, **Bucuresti** 2.55, Varsó 0.00010025, Bécs 0.0073.35.

A ZÜRICH UTOTŐZSDÉN a lej 2.55.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Március 3.) **Kifizetések:** Páris 10.30, London 960, Newyork 201, Milánó 8.25, Zürich 38.90, Bécs 28.50, Prága 5.90. — **Valuták:** Napoleon 740, aranymárka 47.50, leva 1.34, török líra 1.03, angol font 950, francia frank 10.55, líra 8.20, svájci frank 38, drachma 3.25, dinár 3.15, dollár 197.50, lengyel márka 0.0003750, osztrák korona 28, magyar korona 272.5, szokol 5.80.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMAI. — (Március 3.) Prága 2150—2162, szokol 2130—2190, Belgrád 1166—1174, dinár 1146—1160, Newyork 72.440—72.870, dollár 71.990—72.620, Páris frank 3760—3694, **Bucuresti lej** 364—366, Milánó

Bra 2895—2913, Bécs osztrák korona 102.05—102.65, London font 345—347.000.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDEZÁRLAT. (Március 3.) Magyar Hitel 413, Osztrák Hitel 160 és fél, Salgó 557, Rima 147, Ganz-Danubius 2.660, Kőszén 3.050, Szlavónia 63, Kereskedelmi Bank 1.160, Schlick 43, Cukor 2.360, Csáky 7, Ofa 470, Hazai Takarékszövetkezet 2.820. (A számok ezresekben értendőek.)

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő: **RÉTHY JÓZSEF.**

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak kik jelejtületlen jó férjem és apa temetésén részvettetek, koszorúkkal és virágcsokrokkal tájékoztatást nyújtani igyekeztek, egyben az aradi Gépüzem Igazgatóságának, valamint a közönség vasút alkalmazottainak és a dalárdának hálás köszönetet mondunk.

Özv. Draganica Traiánáé és gyermeke.

Mielőtt bármit építene,
kérjen
költségvetést és árajánlatot
KRÓN és VANDRAGSEK

Építésszek és építőmesterek, tervezők és vállalkozók irodájától
Arad, Str. Tace Ionosca 4. (Sárosvai u.)
Modern építkezések, átalakítások és javítások a legolcsóbb árért elvégezhetők



Brádon

a legnagyobb szálloda és étterem

„Transylvania“

A szálloda átalakítva és újonnan berendezve, hol kereskedelmi utazók 20 százalékos árengedményt kapnak. — Az intelligens közönség találkozóhelye.

Elsőrendű ételek és palek a legolcsóbb napi áron.

Miniatúra papír 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.

Gurahonci 1^a portland cementet

állandóan raktáron tart és legolcsóbban elad

engros és detailban

a gurahonci cementgyár vezérképviselői:

Kornis Zsigmond és Márton, Arad,

Bel. Reg. Ferdinand No. 48. (vol. Fa-uoca sarok). — Telefon 854. 10149

A STRADA PARRICA (Gyár-uoca) 27—29. sz. a kisebb nagyobb házhelyek, esetleg részletfizetésre is. Ugyanott egy gyártelepnek megfelelő emeletes és melléképületek jutányos áron eladó. Érkezni lehet Kalász János börtönzetében, Arad, Pata Avram Jancu 2. sz. 1125

Illits BRISTOL-szálló

BUDAPEST.

216

Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Elsőrangú Duna-étterem és pári étterem. Kitűnő konyha. Kávész. Mérsékelt árak.

Olesón, óriási nagy választékban legjobb tavaszi, nyári férfi szövetek, covercoak és Doublek **J. Schutznál**, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-uca) 28. sz. 15142

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkezebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Levelezés.

JUNGE Dame, hier fremd, wünscht Bekanntschaft mit distinguirtem Herrn, Arzt erwünscht, aber nicht Bedingung. Unter „Carmen Dolores“ Poste-restante Arad. 1284

Alkalmazás.

SZOBÁLEANY uncsatlódhoz jó bizonyítvánnyal, március 15-re felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2000

OKLEVELES pincemester tizennégy évi praxissal azonnalra állást keres lakással. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1256

KIFUTÓFIUK és rikkancsok azonnal felvétetnek Sándor hírlapirodában Arad. 10199

15-ÉRE férő mindenest keres kéttagu családot. Arad, Str. Mărăsesti (Kossuth-uca) 34. 1278

PERFEKT román fordító esti foglalkozást keres. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1277

PERZSASZÓNYEO szomszédos gyakorlott leányt alkalmaz Szövényhely. Arad, Str. Moise Nicoara 17. 10200

MINDENES felvétetik. Cím Arad, Str. Barbu Delavrancea (Lahner György-u.) 5. délelőtt 8-12-ig. 10199

IRODAI foglalkozást keres délutánra irodai gyakorlatlaltal, nyelvismerettel urinó. Cím Györfly „Mures“ irodájában Arad. 15145

FŐZNITUDÓ mindenest leány bejárónőnek felvétetik. Franck cukrászda. Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 6. sz. 1286

ÜGYES manicűröző nő olcsón házhoz ajánkozik. Cím Györfly „Mures“ irodájában Arad. 15145

MANICŪRKISASSZONY és tanuló felvétetik Prosenzkyknél, Arad, Piața Luther & 1290

Vétel és eladás.

HASZNÁLT könyveket előnyös áron vesz Sándor hírlapiroda Arad. 10197

TÜKRÖS MOSDÓ márvány láppal, egyik üté zsebére, ebédlő szőmra szőnyeg, ezüst evőeszközök drb. számra is, férfi ruha és felöltő ebédlő és szalonberendezések, fotelok, tükrök, szekrények, kredencek, 12 személyes üveg servisek, teás servisek, ágyszőnyegek festmények, kézimunkák, kézi utazóbőrönd, díszágyak, antik szalonok, függönyök, ágyterítők stb. eladók. Arad Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

SZEKÉRHIDMÉRLEGET kifogástalan állapotban megvételre keresünk. Ajánlatokat ármentőléssel „Hidmérleg“ jellegre Rudolf Mosse (Sándor hírlapiroda) Arad kérünk. 10190

FÉRFIRUHA tavaszi felöltők, kétajtós szekrény eladó. Arad, Bui. Dragalina (Apponyi-k.) 4. 1291

MINDENEMŐ ezüst tárgyakat, szőnyeget, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butorárahokát díszágyakat stb. bizományba veszek. azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

FUNROZOTT barna ruhaszekrény, asztal, íróasztal, vaságy ruganybetéttel, festett nagy garderober szekrény eladók Arad, Piața Mihai Vitcazul 9. Kutschera. 1283

GYALUPAD eladó. Arad, Str. Cuza Vordő (Tökölly Imre-u.) 26. 1288

Ingatlan.

ELADÓ ingatlanok, kiadó lakások előnyös feltételek mellett előjegyezhetők. „Fortuna“ irodában Arad, Str. Consistorului 31. 10006

BELVÁROSBAN egy 400 □-os területű gazdasági épületekkel víz és villanyvezetékekkel ellátott beltélek, mely ipar és gyártelepnek raktárnak vagy lerakottnak igen alkalmas 350 ezer leierű sürgösen eladó, 100 ezer leierű átvehető. — Fennmaradó összeg 4 év alatt törlesztendő 18% kamattal. Boross ügyvédség-nél. Arad, Str. Consistorului No. 9. (vált Batthyány-u.) 1292

Uzletok.

BORBÉLYÜZLET, 2 szoba és konyha kerttel együtt eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1279

FÜSZERÜZLET, korlátolt italmérés és trafikálásúval, elfoglalható lakással forgalmas helyen házzal együtt eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1289

EGY forgalmu fűszerüzlet előnyös feltételek mellett eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1287

Éltetés.

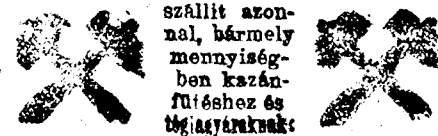
2 VAGY 3 urlembernek ebéd-vacsora kosztot adnék, kimondot házikoszt. Arad, Str. Zsinagoge No. 2-4. Bruckner-nél. 1280

Különféle.

PÉNZKÖLCSÖNÖKET betáblázásra azonnal felvettetik. Harsz irodája, Arad, Str. Romanului 5. (Zrínyi-u.) 16542

ARADON, a Piața Avram Iancutól a Boulevardul Regele Ferdinandig terjedő útvonalon, vagy ezen útvonalba tartó utcákban egy 25-30 méter hosszú, esetleg nagyobb udvari raktár kezesztetik. Részletes ajánlatokat „1925“ jellege alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbítja. 1253

Aradi barnaszenei



Wolfmátyás szállít azonnal, bármely mennyiségben kánszűréshez és tügyágyaknak. szénnagykereskedő, Timișoara, III., Posta-uca 4. szám. Telefon szám: H-70. 601

Sürgösen keresünk

600.000 leierig készízető vevőknek Guroc Minis, Paulis, Covasint községekben jó természélt megvételre. 16680
Uranyl iroda Arad, főpostával szemben.

Zongora

hangolást és javításokat olcsón eszközöl
MELIS, Arad, Str. N. Pompiliu (Kasza uca) 21. sz.
VESEK és **ELADOK** zongorákat

Az első román selyemárnyagár, TREBITSCH S. & FIA

ajánlja tisztaselyem gyártmányait és pedig:
Crepe de Chine, Crepe marocain, Charmouse, Charmante, Satin de Chine, Duchesse mousseline, Duchesse imperial, ágyszőnyegek, paplanhuzat 180 cm.-es, Pongéok, mosóselymek, nyerselymek, Brokatok, nyakkendőkeimek, mintás zsebkendők stb.
Megrendelések a gyár irodájába: Bucuresti, Str. Soarelui No. 4. intézendők. Telefon 44-24. és 46-44. 953

ARADI VENDÉGLŐSÖK SZIKVIZ és SYPHONFEJ GYÁRA R. T. FELSZÁMOLÁS ALATT.

Kimutatás.

A Kereskedelmi törvényben meghatározott feltételeknek megfelelően közli előírt felszámolóbizottság, hogy a mai napig vissza váltott 806 drb. 100 kor. névértékű részvényt 350 lei — 282.100 lei összegben 399 drb. 20 kor. névértékű részvényt 70 lei — 27.980 lei összegben beváltott hátralékos osztalék szelvényeket — — — 823.40 lei összegben fel nem vett 50%-os névértékű kiizetést eszközölt — — 815.— lei összegben
Vissza váltásra még nem lett bemutatva 94 drb. egész részvény 100 korona és 101 drb. ötöd részvény 20 korona.

Mintthogy a még vissza nem váltott illetve kiizetésre be nem mutatott részvények az egész volt részvénytőkének csupán 11%-át teszik már ki, emellett a felszámolás a befejezéshez közeledik, miért is a kifizetésre még be nem mutatott részvények tulajdonosait az ő saját érdekében tisztelettel figyelemztetjük, hogy részvényeiket a felszámoló bizottság irodájában Aradon, Str. Alexandri 5. (Salacz-uca) I. em. Szűcs F. Vilmos felszám. biz. tagnál hétköznapokon délután 3-6 óra között időben szelvényekkel együtt mind sürgösenben mutassák be, mintthogy azután a ki nem fizetett részvényeknek beváltási értéke az aradi kir. adóhivatalnál mint bírói letét pénztárnál letétbe foglyeztetni, honnan azután csak az aradi kir. törvényszéknél történendő kérvényezésre és annak írásbeli kiutalására vehetők fel a kifizetés értéké, mi természetesen költséggel jár.

Arad, 1925. március hó 3-án. 10200

A felszámoló bizottság:

SZÜCS F. VILMOS
felsz. biz. tag.

STEIGERWALD
felsz. biz. elnök.

BRAUN GUSZTÁV
felsz. biz. tag.

Hajóstársaság

képviselet keres ARADRA

Ajánlatokat referenciákkal
„Lloyd Express“ Cluj,
Strada Memorandului 24. továbbít
„Referencia 3392“ jellege alatt.

Brazay-szappanok a legjobbak!

Képvisele: **Barna Testvérek** cég által, Arad, Str. Eminescu 4. sz.: Telefon 788.